
BWRDD UCHELGAIS ECONOMAIDD GOGLEDD CYMRU
30 Medi 2022

TEITL: Cais i Newid Morlais
AWDUR: Henry Aron (Rheolwr y Rhaglen Ynni, Uchelgais Gogledd Cymru)

---

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

1.1. Ceisio cymeradwyaeth y Bwrdd i argymhellion y PMO ynghylch Cais i Newid Morlais

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

2.1. Bod y Bwrdd yn cymeradwyo'r cais i newid.

2.1. Bod y Bwrdd yn nodi y bydd y cais i newid yn golygu y bydd angen i Fenter Môn ddatblygu a chyflwyno achos busnes amlinellol newydd i'r Bwrdd ei ystyried.

3. Y RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

3.1. Ym mis Mai 2021, fe wnaeth y Bwrdd Uchelgais gymeradwyo achos busnes amlinellol (OBC) am gyllid o £9m tuag at ddatblygiad Morlais B. Yn sgil cyfuniad o gyfyngiadau ariannu, tynnodd Menter Môn yr OBC yn ôl yn hydref 2021. Wedi tynnu'r OBC yn ôl, mae Menter Môn wedi paratoi cais i newid yn gofyn am gefnogaeth gan y Bwrdd i gadw'r £9m a glustnodwyd o Raglen Ynni Carbon Isel y Cynllun Twf. Byddai hyn yn galluogi i Fenter Môn ddatblygu a chyflwyno achos busnes amlinellol diwygiedig am brosiect diwygiedig o'r enw Prosiect Cydnerth. Yn unol â phroses rheoli newid Cynllun Twf Gogledd Cymru, mae angen cymeradwyaeth y Bwrdd ar gyfer y cynnig hwn.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

4.1. Ym mis Mai 2021, fe wnaeth y Bwrdd Uchelgais gymeradwyo achos busnes amlinellol am gyllid o £9m tuag at ddatblygiad Morlais B. Yn sgil cyfuniad o gyfyngiadau ariannu, tynnodd Menter Môn yr OBC yn ôl yn hydref 2021.

4.2. Wedi tynnu'r OBC yn ôl, mae Menter Môn wedi paratoi cais i newid yn gofyn am gefnogaeth gan y Bwrdd Uchelgais i gadw'r £9m a glustnodwyd o Raglen Ynni Carbon Isel y Cynllun Twf. Byddai hyn yn galluogi i Fenter Môn ddatblygu a chyflwyno achos busnes amlinellol diwygiedig am brosiect diwygiedig o'r enw Prosiect Cydnerth.

4.3. Cadarnhawyd y Cais i Newid gan y Bwrdd Rhaglen Ynni ym mis Mai 2022 a'r Bwrdd Portffolio ym mis Medi 2022, yn ddarostyngedig i dderbyn cefnogaeth gan Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru.

Crynodeb o'r Cais i Newid

Newid i'r Sgôp

- 4.4. Roedd yr OBC gwreiddiol yn golygu bod y Cynllun Twf a Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru yn cyd-ariannu'r cysylltiad 20MW i'r Rhwydwaith Dosbarthu a'r cysylltiad pellach i'r National Grid. O ganlyniad i'r cyfyngiadau ariannu a arweiniodd at dynnu'r achos busnes amlinellol yn ôl, cyflwynodd Menter Môn Brosiect Sgôp Llai i Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru, gan sicrhau £31m i gyflawni'r isadeiledd trydanol ar y tir hyd at y pwynt o gysylltu â'r Rhwydwaith Dosbarthu (SPEN) ym Mharc Cybi. Bydd hyn yn caniatáu i'r prosiect ehangu i 20MW o dyrbinau llanw mewn defnydd. Aeth y prosiect sgôp llai a ddisgrifir uchod drwy Benderfyniad Buddsoddi Terfynol ar 18 Mawrth 2022 ac mae'r wedd cyflawni / adeiladu bellach wedi dechrau. Yn sgil cynnydd diweddar ac wedi i Lywodraeth y DU gadarnhau mecanwaith cefnogaeth cymhorthdal penodol ar gyfer ynni llanw, mae'r amodau ar gyfer canlyniad llwyddiannus ym Morlais bellach yn llawer mwy ffafriol.
- 4.5. Bydd cyllid WEFO yn hwyluso gwedd gyntaf y prosiect hyd at 20MW. Fodd bynnag, ar hyn o bryd, nid oes cyllid wedi'i sicrhau ar gyfer y wedd ehangu, hyd at 240MW, a fyddai'n hwyluso twf y prosiect, defnydd / buddsoddiad pellach gan ddatblygwyr llanw a chyflawni mwyafrif y swyddi a'r buddion rhanbarthol.
- 4.6. Mae Menter Môn yn ceisio cefnogaeth gan y Bwrdd i gadw'r £9m sydd wedi'i glustnodi o'r Cynllun Twf i chwalu'r rhwystrau a ganlyn i dwf: cysylltiad i'r National Grid (tua £7.5m) a Monitro effeithiau amgylcheddol is-forol (tua £1.5m). Os caiff ei gefnogi, byddai Menter Môn yn datblygu ac yn cyflwyno achos busnes amlinellol ar gyfer y prosiect diwygiedig yng ngwanwyn 2023, gyda'r wedd cyflawni yn dechrau yng ngwanwyn 2024. Enw'r prosiect diwygiedig yw'r 'Prosiect Cydnerth'.

Newid i'r Amserlen

- 4.7. Byddai'r newid yn arwain at oedi i wariant y Cynllun Twf o tua 2 flynedd. Mae Menter Môn wedi targedu mis Gorffennaf 2023 i gymeradwyo'r OBC, gyda'r gwaith o gyflawni'r prosiect yn dechrau ym mis Mehefin 2024

Newid i'r Buddion a'r Deilliannau

- 4.8. Nid yw'r buddion cyffredinol a ragwelwyd ar gyfer prosiect Morlais yn y Gogledd wedi newid. Y gwahaniaeth yw bydd y buddion yn cael eu rhannu rhwng y prosiect a ariennir gan Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru a'r Prosiect Cydnerth. Bydd mwyafrif y buddion a'r deilliannau a ragwelwyd yn yr achos busnes amlinellol gwreiddiol yn cael eu sicrhau drwy'r Prosiect Cydnerth. Mae hi'n bwysig nodi y bydd cyfraniad uniongyrchol llai i amcanion gwariant y rhaglen o ganlyniad i'r prosiect a ariennir drwy Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru bellach ar wahân i brosiect y Cynllun Twf. Bydd yr achos busnes amlinellol diwygiedig yn amlinellu'r deilliannau a'r buddion yn fanylach.

Prif Faterion a Risgiau

- 4.9. Mae mesurau diogelu yng nghytundeb cyllido Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru yn cyfyngu ar allu'r prosiect ar hyn o bryd i gael rhagor o arian a chaffael asedau ychwanegol heb gymeradwyaeth gan Swyddfa Cyllido Ewropeaidd Cymru. Fel y nodir yn eu llythyr at y Cyfarwyddwr Portffolio (Atodiad 1), mae Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru wedi cadarnhau

bod cefnogaeth 'mewn egwyddor' i'r cynnig. Fodd bynnag, bydd mesurau diogelu o fewn y cytundeb cyllido rhwng Menter Môn a Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru yn mynnu bod Menter Môn yn derbyn cydsyniad gan Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru cyn cyflwyno'r achos busnes amlinellol i'r Bwrdd.

- 4.10. Bydd y cyfraniad at amcanion gwariant rhaglenni a gyflawnir gan y prosiect Cydnerth yn is na'r hyn a gymeradwywyd yn wreiddiol yn achos busnes amlinellol Morlais ac yn is na'r amcangyfrifon a wnaed yn Achos Busnes y Portffolio. Mae'r manteision cyffredinol i'r Gogledd yn aros yr un fath â'r hyn a ragwelwyd yn wreiddiol.
- 4.11. Yn sgil cyfyngiadau Cymorth Gwladwriaethol, ni all cyllid y Cynllun Twf fod yn arian grant. Rhoddir sylw i'r opsiynau cyllido (e.e. benthyciad, ecwiti neu fodelau ariannu eraill) o fewn yr achos busnes amlinellol newydd.

5. GOBLYGIADAU ARIANNOL

- 5.1. Ni fyddai unrhyw newid i gyfanswm y cyllid Cynllun Twf a glustnodir tuag at y prosiect. Fodd bynnag, bydd cyfraniad y prosiect at amcanion gwariant rhaglenni a gyflawnir gan y prosiect Cydnerth yn is na'r hyn a gymeradwywyd yn wreiddiol yn achos busnes amlinellol Morlais ac yn is na'r amcangyfrifon a wnaed yn Achos Busnes y Portffolio yn sgil dileu cyllid Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru.

6. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 6.1. Bydd y cais i newid yn golygu y bydd angen i Fenter Môn ddatblygu a chyflwyno achos busnes amlinellol newydd i'r Bwrdd ei ystyried. Mae Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru wedi cadarnhau bod cefnogaeth 'mewn egwyddor' i'r cynnig. Fodd bynnag, bydd mesurau diogelu o fewn y cytundeb cyllido rhwng Menter Môn a Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru yn mynnu bod Menter Môn yn derbyn cydsyniad gan Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru cyn cyflwyno'r achos busnes amlinellol i'r Bwrdd.

7. YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWDYD

- 7.1. Cadarnhawyd y cais i newid gan y Bwrdd Rhaglen Ynni a'r Bwrdd Portffolio.

ATODIADAU:

Atodiad 1

Llythyr Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru i Uchelgais Gogledd Cymru ynghylch y Prosiect Cydnerth.

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro - Corff Atebol:

“Fel a nodwyd yn yr adroddiad bydd angen i Fenter Mon a’r BUE rhoi ystyriaeth ofalus a gweithredu gofynion Rheolaeth Cymhorthdal a Chymorth Gwladol.”

ii. Swyddog Cyllid Statudol (Swyddog Adran 151 yr Awdurdod Lletya):

“Nid oes gennyf wrthwynebiad i'r penderfyniad a geisir.”